

Instytut Pamięci Narodowej - Szczecin

<https://szczecin.ipn.gov.pl/pl9/aktualnosci/198291,Narodowy-Dzien-Pamieci-Zolnierzy-Wykletych-2024-Szczecin-Koszalin-1-marca-2024.html>
27.04.2024, 20:09

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych 2024 - Szczecin, Koszalin 1 marca 2024

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych przypada 1 marca. To data symboliczna - tego dnia w 1951 r. w więzieniu mokotowskim w Warszawie strzałem w tył głowy zostali zamordowani przez komunistów członkowie IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” - prezes WiN ppłk Łukasz Ciepliński („Pług”, „Ludwik”) i jego najbliżsi współpracownicy.

Tablicę upamiętniającą ofiary reżimu komunistycznego w Koszalinie odsłonił w piątek 1 marca, w Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki.

Uroczystość odbyła się przed budynkiem przy ul. Jedności 5, gdzie mieścił się Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego, w którego piwnicach były więzione osoby uznane za wrogów władz komunistycznych.

W uroczystości udział wzięli przedstawiciele władz lokalnych, urzędów państwowych, organizacji kombatanckich, duchowieństwo, służby mundurowe i licznie przybyli mieszkańcy Koszalina.

Tablicę odsłonili wspólnie prezes IPN dr Karol Nawrocki, zastępca prezydenta Koszalina Wojciech Kasprzyk i Stanisław Marciniuk, który w budynku przy ul. Jedności 5 przeżył śledztwo prowadzone przez koszalińską bezpiekę. Został skazany na karę śmierci, której nie wykonano.

Przed odsłonięciem tablicy, prezes IPN dr Karol Nawrocki powiedział:

Przeciwko systemowi komunistycznemu w roku 1945 stanęli najwierniejsi z wiernych, ci którzy byli wierni przysiędze niepodległej Rzeczypospolitej z roku 1939. Żołnierze wyklęci, żołnierze niezłomni, żołnierze podziemia antykomunistycznego, którzy stali się sumieniem narodu polskiego. Bili się w całej Polsce, docierając także na Pomorze Zachodnie. Dziś dajemy im drugie życie naszą pamięcią. I dodał: - Aby pamięć trwała, muszą być ślady pamięci.

Wojskową asystę honorową wystawił 8 Koszaliński Pułk Przeciwlotniczy. Po odczytaniu apelu poległych, żołnierze oddali hołd Niezłomnym, salwą honorową.

Po uroczystości odsłonięcia tablicy, jej uczestnicy złożyli kwiaty pod pomnikiem jednego z Niezłomnych, zamordowanego przez komunistów rotmistrza Witolda Pileckiego. Dr Karol Nawrocki odwiedził także cele znajdujące się w piwnicach budynku przy ul. Jedności 5.

Uroczystości w Koszalinie zorganizowały wspólnie: szczeciński Oddział Instytutu Pamięci Narodowej, Regionalna Izba Obrachunkowa i Prezydent Koszalina.

Zapraszamy do obejrzenia uroczystości odsłonięcia tablicy.

Tablica pamiątkowa powstała z inicjatywy p. Jerzego Giszczaka oraz przy współpracy Oddziału IPN w Szczecinie, który sfinansował tablicę, Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, zarządcy budynku oraz Miasta Koszalin. Tablica wykonana z czarnego kamienia o wymiarach: szerokość 125 cm, wysokość 85 cm, grubość 5 cm. Owalny kształt tablicy nawiązuje do okna powyżej i wraz z nim tworzy tzw. rytm na elewacji. Ok. 31 cm od lewego boku znajduje się pole, ryflowane w pionowe pasy (w tynkturach przedstawia barwę czerwoną - nawiązujące do tła tarczy godła Polski oraz przelanej w obronie ojczyzny krwi), na które nałożona jest połowa orła wojskowego wz. 19. Orzeł symbolicznie przełamany pół linią łamaną, symbolizuje nie tylko koniec niepodległości Polski po 1944 roku, ale też komunistyczny terror, polegający na morderstwach sądowych, torturach, łamaniu życiorysów i charakterów ludzi, którzy podjęli nierówną walkę o wolność Polski, nie tylko w trakcie II wojny światowej ale i po jej zakończeniu. Odcinanie przez ówczesnych decydentów koron z przedwojennych orzełków wojskowych, czy łamanie ich w pół miało na celu nie tylko symboliczne zakończenie niezależności Polski, ale i pogwałcenie osób zaangażowanych w konspirację, poprzez uszkodzenie, czy niszczenie symboli polskiej wojskowości.

Wcześniej, przed południem, w hołdzie Żołnierzom Wyklętym uroczystości w Szczecinie odbyły się pod tablicą upamiętniającą osoby przetrzymywane i zamordowane w budynku więzienia w latach 1945–1956 przy Areszcie Śledczym przy ul. Kaszubskiej. Kwiaty najpierw w celi śmierci, a potem pod pamiątkową tablicą złożył dyrektor szczecińskiego Oddziału IPN Krzysztof Męciński oraz środowiska kombatanckie. W uroczystościach przy areszcie śledczym wzięli udział także przedstawiciele władz miasta i urzędu marszałkowskiego, parlamentarzysty, służby mundurowe i duchowieństwo oraz środowiska patriotyczne. Dyrektor Krzysztof Męciński w swoim przemówieniu przypomniał bohaterstwo żołnierzy wyklętych. Zaznaczył, że

1 marca to symboliczna data, którą zaproponował, jako dzień pamięci o żołnierzach drugiej konspiracji, żołnierzach podziemia antykomunistycznego śp. prof. Janusz Kurtyka.

Przypomniał postać pułkownika Łukasza Cieplińskiego:

Był człowiekiem silnego charakteru, był wielkim patriotą, który całe swoje życie poświęcił walce o wolną i niepodległą Polskę - mówił dyrektor Krzysztof Męciński. Przypomniał słowa jednego z grypsów płk Cieplińskiego do syna: „Celami twojego życia to: służba dobru, prawdzie i sprawiedliwości oraz walka ze złem.

Następnie uczestnicy uroczystości zebrali się przy Komendzie Wojewódzkiej Policji w Szczecinie, pod tablicą upamiętniającą żołnierzy podziemia niepodległościowego, przetrzymywanych i torturowanych w budynku WUBP/WUdsBP w latach 1945–1956.